

[Otto March.]

ændring af pasgebyrerne kunne nøjes med en gebyrforhøjelse på 150 pct. og et provenu på 5½ mill. kr. De nuværende regeringspartier satte dengang et meget stort spørgsmålstegn ved nødvendigheden af en sådan forhøjelse, ja, det radikale venstre erklærede rent ud, at man ikke ville medvirke. Det går åbenbart lettere for partiet nu, hvor der er tale om 275 pct.s forhøjelse og en fordobling af statens provenu. Jeg kan ikke afholde mig fra at sige, at jeg ved ikke, hvilke principielle vurderinger det radikale venstre lægger bag sine synspunkter; det er efterhånden svært at følge med i.

Jeg går ud fra, at ministeren, selv om det ikke fremgår af forelæggelsen, vil gå ind i forhandlingerne på det samme åbne grundlag, som den tidligere socialdemokratiske justitsminister gav muligheder for, og her tænker jeg særlig på lempeordninger for de dårligt stillede. Men der står ikke et ord om det i bemærkningerne, der står ikke et ord om det i fremlæggelsestalen. Det var taget med af den tidligere socialdemokratiske justitsminister. Jeg kan her citere fra fremsættelsen dengang — Folketingstidende 1967-68, 1. samling, sp. 1038:

„Vi er i justitsministeriet opmærksom på, at den foreslåede forhøjelse i visse tilfælde kan virke særlig tyngende, men mener, at uheldige virkninger af forhøjelsen vil kunne afbødes ved hjælp af den førnævnte regel om udstedelse af pas til uformuende uden gebyr. Udstedelse af pas uden gebyr vil ikke alene kunne ske, hvor pas er nødvendigt af hensyn til udøvelsen af erhverv, men også, hvor pas er nødvendigt af andre, særlige grunde....“

Ja, ministeren vil altså forstå, at der bliver en del at tale nærmere om under udvalgsarbejdet. Jeg vil allerede på nuværende tidspunkt understrege, at gennemføres forslaget som fremsat, vil det efter vor mening straffe en svagt stillet gruppe, nemlig pensionisterne. Socialdemokraterne ønsker at fremhæve, at det netop de seneste år er lykkedes for mange pensionister at opleve en udenlandsrejse, og det har betydet meget for dem både fysisk og psykisk. Vi finder derfor, at denne mulighed for pensionisterne ikke skal indskrænkes ved pasgebyrforhøjelse af en sådan størrelse, at

det muligvis kan medføre, at en pensionist helt må opgive en rejse eller udsætte den. Der er adskillige pensionistrejser, der kan gennemføres for et par hundrede kroner, men hvis pensionisterne så skal af med 75 kr. ekstra, bliver det en temmelig stærk belastning for dem, der måske kun den ene gang får lejlighed til at komme ud at rejse. Derfor vil jeg gerne sige, at vi under udvalgsarbejdet vil søge at finde frem til en særlig pasordning for alle over 67 år.

Vi ønsker også under udvalgsarbejdet at se nærmere på de søfarendes pasforhold. Det er en kendsgerning, at danske søfolk nødvendigvis må være i besiddelse af pas for at kunne udføre deres arbejde, da de fleste danske skibe sejler i egentlig udenrigsfart, dvs. skibene sjældent eller aldrig kommer til dansk havn. Derfor er vi indstillet på at se nærmere på en ordning, der kan give gebyrfritagelse for dem, der er nødt til at have pas af hensyn til deres arbejde. Det gælder ikke alene søfolkene; det gælder i høj grad også de mange eksportchauffører.

Der er et særligt problem for grønlandske søfolk, som vi også gerne vil tage op. De har ikke, hvis de kommer til dansk havn, mulighed for at få udstedt dansk søfartsbog og dermed heller ikke dansk pas, og det kan give dem visse vanskeligheder med hensyn til at tage hyre fra Danmark.

Endelig vil vi gerne kigge på, skal vi sige det sociale klientel. Det er en kendsgerning, at flere og flere rekonvalescenter af deres læge får ordineret udenlandsk kurophold. Det skal vi lige kigge lidt på og ikke afvise, at der måske kan findes en mere rimelig ordning, så der kan blive gebyrfritagelse ved ordinerede rekonvalescentrejser.

Jeg er bekendt med, at justitsministeren for en af de sociale plejehæjser, hvor der mange gange er stærkt handicappede unge, en institution i Århus, velvilligt har givet gebyrfrie pas, og det er helt i orden. Men det er alligevel mit indtryk, at bestemmelserne på dette område bør præciseres noget mere klart. Det kan vi kigge på under udvalgsarbejdet.

Ja, det er vel fremgået af mine bemærkninger, at det er en betinget tilslutning, socialdemokraterne kan give ministerens forslag, men vi er naturligvis indstillet på at søge at klare tingene op under det kommende udvalgsarbejde.